

Bateria antiaèria de la Roca del Corb

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Roca del Corb
Emplaçament
Alçada: Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac
773

Coordenades:

Latitud: 41.6375
Longitud: 1.98633
UTM Est (X): 415575
UTM Nord (Y): 4610026

Classificació

Número de fitxa 08120 - 248
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1938
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Es conserva la totalitat de l'estructura de formigó.
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08119A005000090000YK
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dg., 28/03/2021 - 11:22

Descripció

Plataforma de defensa antiaèria situada a la Roca del Corb. Està construïda aprofitant un rebaix que fa la roca. Consta d'una base rectangular, realitzada amb totxo i encofrat de formigó, que mesura 2'17 metres per 4 metres de costat per 0'50 m de gruix de murs. L'interior és buit, sense cap mena d'espitllera, amb una única obertura per accedir-hi orientada al nord-oest. La coberta, està realitzada de formigó, sobresortint de la seva base. Mesura 4'90 metres per 3'20 metres de costat, per 0'46 m de gruix. A la part superior es conserven varis cargols de subjecció per a la bateria antiaèria.

En el costat oposat de l'estructura defensiva, en direcció nord, a molt pocs metres, hi ha les restes ensorrades d'un edifici de planta rectangular, fet de totxo, que amb tota probabilitat serví com a lloc d'habitació per al destacament que estava postat en aquest indret.

Observacions:

De la plataforma per a metralladora (coordenades UTM, x415534 / y4610022) fins a la defensa antiaèria i caserna, s'accedeix en direcció oest per uns graons retallats a la roca gairebé imperceptibles però que permetien pujar i baixar sense perill de relliscada.

Història

Aquest element militar de caire defensiu, formaria part d'un sistema de vigilància i protecció del president Azaña format per un búnquer construït a l'interior de la Torre Salvans, propietat de l'empresari tèxtil Francesc Salvans i altres construccions situades en els més de vuit mil metres quadrats que té la finca.

La casa d'estiueig fou acabada de construir l'any 1929, sota la direcció de l'arquitecte Marià Espinal. El seu propietari, Francesc Salvans tenia al seu capdavant més de tres mil treballadors. L'any 1933 seria també diputat per la Lliga Catalanista al Congrés. Només esclatar la Guerra Civil, el 24 de juliol, assassinaven a l'empresari, juntament amb el seu fill Joan i Agustí Prat, Gaietà Vallès, Manel Vallhonrat, Josep Maria Duran, Joaquim Barata i el notari Francesc Badia. Els autors foren els membres del grup "Los Chicos del Pedro (en referència a Pedro Alcocer o Pedro el Cruel). Els executaren a la cuneta, prop de l'Alzina del Sal·lari. La família, va instal·lar-se a Barcelona i més endavant a Sevilla i Burgos. L'Ajuntament de Terrassa s'encarregà de la casa i col·lectivitzar l'empresa Saphil.

Mentre els nacionals avançaven i el trasllat de les Corts a Barcelona, el govern republicà buscà una casa on refugiar al president Manuel Azaña. El mes de novembre de 1937, visiten la Torre Salvans durant i després d'unes modificacions estructurals aquest s'instal·la a Mapadepera, sense aixecar massa sospites.

Al soterrani de la casa, s'hi construï un búnquer. A l'est de la Roca del Corb, s'hi col·locà la bateria antiaèria, de formigó. I també es van construir varies plataformes amb anclatges per a metralladora en diferents indrets estratègics actualment semi-amagades per la vegetació. Un d'ells, localitzat durant la realització del Mapa de Patrimoni de Matadepera (coordenades UTM, x415534 / y4610022).

Segons recull el diari digital La Torre de Palau, del 22 d'abril de 2015, Joan Roura, impulsor del grup de Recerca de la Pedra Seca de Castellar del Vallès, parla d'una antiga barraca de pastor totalment ensorrada i localitzada durant la realització del Mapa de Patrimoni (coordenades x415850 / y4610134) que hauria servit com a recer de la guàrdia del president Azaña durant la seva estada a la Torre Salvans. En l'article però, Joan Roura també esmenta el desacord amb alguna persona gran de Matadepera: "hi va posar alguna pega

un home gran de Matadepera ja desaparegut. Tot i així, la segueixo defensant”.

Un cop finalitzades les obres, pel mes de febrer de 1938, el president Azaña i la seva esposa, Dolores Rivas, amb la guàrdia personal formada per una seixantena de soldats i els seu equip, s’instal·laren a la Torre Salvans.

A la casa s’hi dugueren a terme algunes reunions de ministres, redactà les seves memòries i el discurs de les tres “P”.

Abandonà Matadepera el 21 de gener de 1939. El dia 5 de febrer marxava cap a l’exili, a França i el 27 dimitia com a president. Un cop finalitzada la guerra, la família Salvans recuperà la propietat on hi visqué fins l’any 1947. D’allí es traslladà a Can Pèlacs, tot i tenir-ne la propietat, preservada pels masovers.

Bibliografia

Enllaços d'interès:

[Hemeroteca. J.M.O. La Torre. 22 d’abril de 2015. La barraca en què vivia la guà...](#)

[Hemeroteca. Gasete de Matadepera, 39. Novembre 2015.](#)

